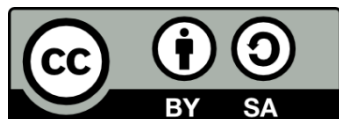

Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο

Έννομη προστασία κατά το προσυμβατικό
στάδιο των δημόσιων συμβάσεων

Ευγ. Β. Πρεβεδούρου

Τμήμα Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εισαγωγή στο μάθημα

Αρχικές παρατηρήσεις

- Έννομη προστασία κατά το προσυμβατικό και το μετασυμβατικό δίκαιο-σύνδεση με το ενωσιακό δίκαιο
- Το προσυμβατικό στάδιο διέπεται από το ενωσιακό δίκαιο
- Το μετασυμβατικό στάδιο διέπεται από το εθνικό δίκαιο (προσφυγή ουσίας ή αγωγή αποζημίωσης ενώπιον του διοικητικού εφετείου)
- Οι οδηγίες 23, 24 και 25 προβλέπουν διατάξεις (σε μικρότερο βαθμό) και για την εκτέλεση της σύμβασης

Έννομη προστασία στο προσυμβατικό στάδιο

- Ν. 2522/1997 και 3886/2010 (μετέφεραν τις οδηγίες 89/665 και 66/2007 αντίστοιχα)
- Πρώτιστο ενδιαφέρον του ενωσιακού νομοθέτη: η παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας
- Ιστορικό πλαίσιο θέσπισης της οδηγίας 89/665
- Ένδικα βοηθήματα της οδηγίας 665/89 (εξακολουθεί να ισχύει όπως συμπληρώθηκε με την 66/2007): αίτηση παροχής προσωρινής προστασίας, αίτηση ακύρωσης ή αναγνώρισης της ακυρότητας και αίτηση αποζημίωσης
- Ο Έλληνας νομοθέτης δεν μετέφερε την οδηγία 665/89 στην ελληνική έννομη τάξη γιατί θεώρησε ότι οι διατάξεις του π.δ. 18/1989 παρέχουν επαρκή προστασία
- Συμφωνία ελληνικών διατάξεων χορήγησης προσωρινής προστασίας με διατάξεις οδηγίας:

-Προϋποθέσεις χορήγησης προσωρινής δικαστικής προστασίας κατά το ελληνικό δίκαιο (βάσει του ά. 52 του π.δ. 18/1989)

-Είναι αποτελεσματικό το πλαίσιο χορήγησης προσωρινής δικαστικής προστασίας κατά το ελληνικό δίκαιο; Προβλήματα: 1) Οι αρνητικές πράξεις δεν είναι δεκτικές αναστολής, 2) Το μη επανορθώσιμο της χρηματικής ζημίας, 3) Οι ισχυρές παράμετροι του δημοσίου συμφέροντος

(συνέχεια)

- **Προσωρινή προστασία κατά την οδηγία:** Πλεονεκτήματα και καινοτομίες: 1) Αποσύνδεση της αίτησης αναστολής από το κύριο ένδικο βοήθημα της οριστικής δικαστικής προστασίας, 2) Εισαγωγή της έννοιας της εικαζόμενης παράβασης, 3) Στάθμιση συμφερόντων (το δημόσιο συμφέρον αποτελεί απλώς έναν παράγοντα της στάθμισης και όχι αρνητική προϋπόθεση για την χορήγηση της αναστολής), 4) Γενική δυνατότητα χορήγησης ασφαλιστικών μέτρων και όχι μόνο αναστολή εκτέλεσης της πράξης
- **ΣτΕ:** Εντόπισε τα προβλήματα και τα κενά της ελληνικής ρύθμισης σε σχέση με τις επιταγές της οδηγίας και οπότε μετέβαλε τη νομολογία του.
- **Μεταστροφές νομολογίας:** 1) Έννοια επανορθώσιμης ζημίας, 2) Δυνατότητα αναστολής πράξεων αποκλεισμού από τη διαδικασία, 3) Υποχρέωση διοίκησης να απέχει από ενέργειες που δημιουργούν τετελεσμένες καταστάσεις – Εξακολούθησε να είναι προσκολλημένη στην έννοια του δημοσίου συμφέροντος
- **Επιμέρους τα σημεία της μεταστροφής της νομολογίας**
- **Προσφυγή της Επιτροπής κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του ΔΕΚ λόγω της μη εμπρόθεσμης μεταφοράς της οδηγίας στο ελληνικό δίκαιο**
- **Η απόφαση του ΔΕΚ (παρεμβατική η στάση του δικαστηρίου):** συμμόρφωση σημαίνει μεταφορά της οδηγίας και όχι σύμφωνη προς το κοινοτικό δίκαιο ερμηνεία των υπάρχοντων κανόνων δικαίου. Η αρχή της διαδικαστικής αυτονομίας των κρατών μελών είναι δευτερεύουσα σε σχέση με την ανάγκη ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου.

Ο ν. 2522/1997

- Πλέον έχει αντικατασταθεί
- Μεταφορά της οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη
- Βασικά χαρακτηριστικά του νόμου: αποσύνδεση της προσωρινής από την οριστική έννομη προστασία/τήρηση προδικασίας/αυτόθροο ανασταλτικό αποτέλεσμα/αναστολή εκτέλεσης οποιασδήποτε πράξης της αναθέτουσας αρχής/το έννομο συμφέρον ένας από τους παράγοντες στάθμισης και όχι ο καθοριστικός/εισαγωγή πιθανολόγησης/περισσότερα ήδη ασφαλιστικών μέτρων/ο δικαστής δεν δεσμεύεται από το αίτημα του ενδιαφερομένου
- Αφορούσε τις δημόσιες συμβάσεις

Ο ν. 3886/2010

- Αντικατάσταση του ν. 2522/1997
- Ανάλυση του νόμου
- Ευρύτερος νόμος: ορίζει τόσο την προσωρινή όσο και την οριστική δικαστική προστασία

Ειδικότερα:

- **Πεδίο εφαρμογής** (δημόσιες συμβάσεις)
- **Προσωπικό πεδίο εφαρμογής (έννομο συμφέρον)**
- **Τι μπορεί να ζητήσει ο ενδιαφερόμενος: 1) προσωρινή δικαστική προστασία, 2) ακύρωση προσβαλλόμενης πράξης και 3) ακύρωση υπογραφείσας σύμβασης** (παύει η ανάγκη αξιοποίησης της κατασκευής των αποσπαστών πράξεων)
- **Αρμόδιο δικαστήριο:** Επιδιώκεται η ενοποίηση της δικαιοδοσίας όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις/Αρμόδιο το Διοικητικό Εφετείο (οι διαφορές μεταφέρονται από την αρμοδιότητα του ΣτΕ στα Διοικητικά Εφετεία ως ακυρωτικές)

(συνέχεια)

- Μονομελής σύνθεση για την προσωρινή δικαστική προστασία
- Διατήρηση αρμοδιότητας του ΣτΕ στις εξής περιπτώσεις: α) συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων υπηρεσιών, β) συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 17/2004 και γ) συμβάσεις πάνω από ένα ύψος (15 εκ. ευρώ)
- Προδικαστική προσφυγή (ά. 4 του νόμου)

-Έννοια

-Νομική φύση της προσφυγής υπό το προϊσχύον καθεστώς

-Σχέση με άλλες προσφυγές της σχετικής νομοθεσίας

-Επίλυση των θεμάτων με τον σχολιαζόμενο νόμο. Ενδικοφανής η προδικαστική προσφυγή. Μόνον οι αιτιάσεις που περιλαμβάνονται σε αυτήν την προσφυγή μπορούν να επαναληφθούν στην αίτηση προσωρινής προστασίας. Ζητήματα κοινοποίησης. Προθεσμία άσκησης. Προθεσμία απόφασης της διοίκησης.

(συνέχεια)

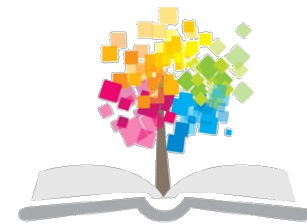
- Η αίτηση των ασφαλιστικών μέτρων
 - Κατόπιν της απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής πρέπει, εντός δέκα ημερών, να κατατεθεί στο αρμόδιο δικαστήριο αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, που δεν επιτρέπεται να περιέχει αιτιάσεις διαφορετικές από αυτήν της προδικαστικής προσφυγής.
 - Ανασταλτικό αποτέλεσμα της προθεσμίας και της άσκησης προδικαστικής προσφυγής και αίτησης ασφαλιστικών μέτρων;
 - Κοινοποιήσεις
 - Μέτρα που μπορούν να διαταχθούν στο πλαίσιο των ασφαλιστικών μέτρων (και της προσωρινής διαταγής που μπορεί να ζητηθεί)
 - Προθεσμία έκδοσης της απόφασης
 - Αποσύνδεση της προσωρινής από την κύρια δικαστική προστασία
 - Το παράβολο
 - Περιπτωσιολογία

(συνέχεια)

- Κήρυξη της σύμβασης ως άκυρης (ά. 8)
 - Ο ακυρωτικός χαρακτήρας του ένδικου βοηθήματος
 - Έννομο συμφέρον
 - Τι συνεπάγεται η ακύρωση της σύμβασης; Αναδρομική ακυρότητα. Οι αξιώσεις των μερών διέπονται από τις διατάξεις για αδικαιολόγητο πλουτισμό.
 - Διαδικαστικά ζητήματα
 - Η εφαρμογή της προσωρινής διαταγής στη διαδικασία αυτή
- Λοιπές ρυθμίσεις του ν. 3886/2010

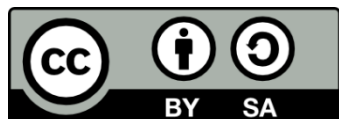

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: <Β. Τσιγαρίδας>

Θεσσαλονίκη, <14.05.2015>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ